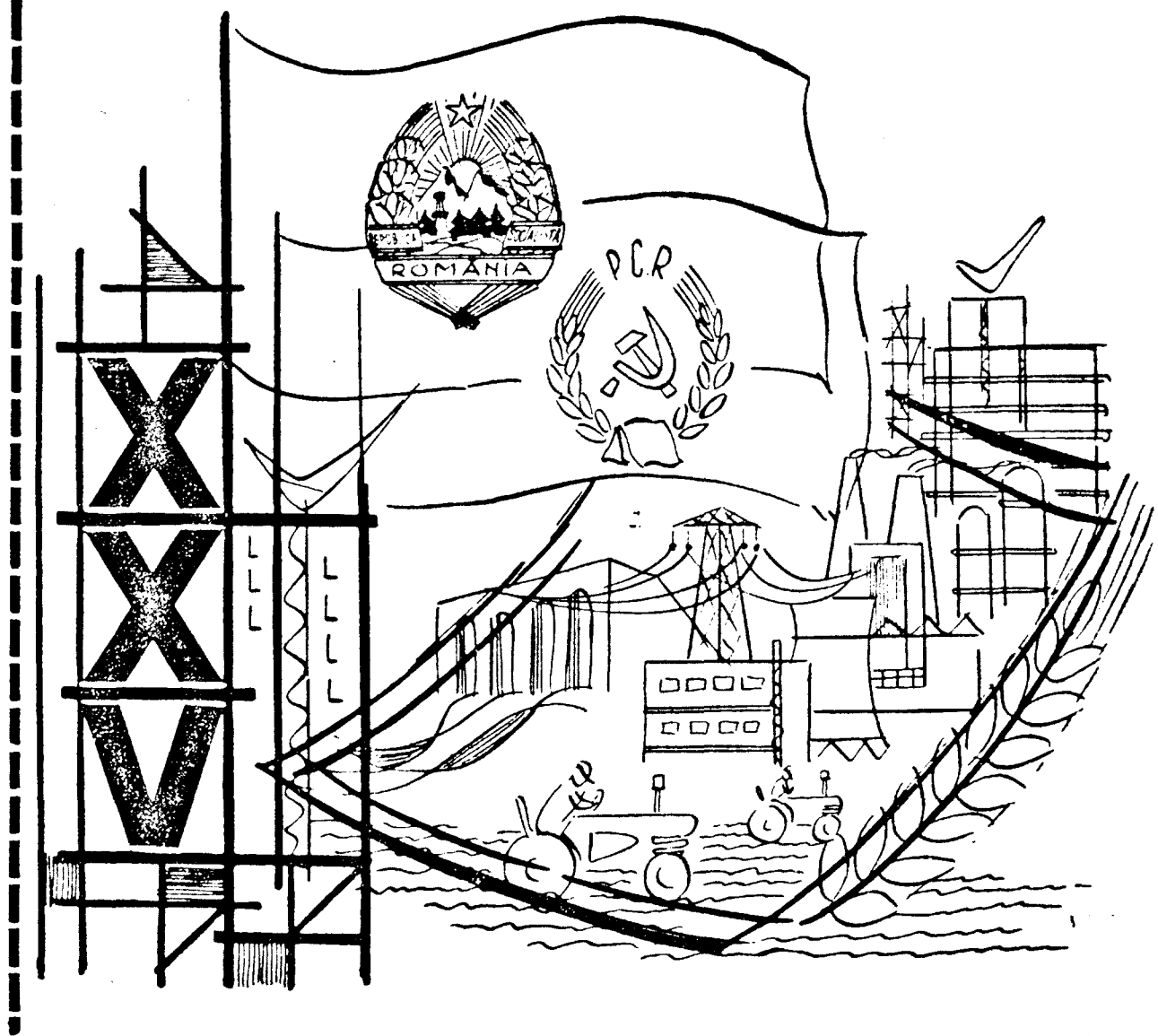

Vörös Lobogó

AZ RKP ARAD MEGYEI BIZOTTSÁGA
ÉS A MEGYEI NEPTANÁCS DAPJA

XXV. évfolyam
7601. szám
4 oldal,
30 bani
Szombat,
1969.
augusztus 23

A Nagy Nemzetgyűlés jubileumi ülésszaka Románia felszabadulásának XXV. évfordulója alkalmából

NICOLAE CEAUȘESCU ELVTÁRS BESZÉDE

A diplomáciai testület jókívánságai

Péntek délelőtt Románia fasiszta iga alóli felszabadulásának 25. évfordulója alkalmából jubileumi ülészakra jött össze Románia Szocialista Köztársaság Nagy Nemzetgyűlése.

A Köztársasági Palota termében, ahol jóformán még el sem halt a X. pártkongresszus munkálatainak visszhangja, összeült a Nagy Nemzetgyűlés, hogy megünnepelje Románia fasiszta iga alóli felszabadulásának dicső ünnepét: az 1944 augusztusi felkelés diadalának negyedszázados évfordulóját.

A jubileumi ülészakra a képviselők mellett részt vett számos meghívott: az RKP KB és a kormány több tagja, központi intézmények és társadalmi szervezetek vezetői, a párt régi illegális harcának, az 1944 augusztusi fegyveres felkelésnek több volt résztvevője, az antihitlerista fronton harcolt nagy katonai egységek parancsnokai, eljárási dolgozók, az összes megyék képviselői, párt-, állami és tömegszervezeti aktivisták, tábornokok és törzstisztek, tudományos, művészeti és kulturális dolgozók, újságírók.

Az ülészakra jelen voltak a szocialista testvérországok küldöttségei és más külföldi vendégek, országunkban akkreditált diplomáciai képviselők, katonai attasék és a diplomáciai testület más tagjai.

Ott voltak külföldi sajtótudósítók, nemzetközi sajtóügynökségek, különböző lapok, rádió- és tv-állomások küldöttségei.

A hatalmas termet uralta Románia Szocialista Köztársaság állami címere, két oldalán vörös és nemzeti színű zászlókkal. Az 1944 – 23 auguszt – 1969 ünnepi dátum, amely a háttérben volt látható, a 25 szabad esztendő során bekövetkezett mélyreható társadalmi változások, szocialista építelmünknek nagyszerű eredményeképpen korszakait jelképezi.

10 óra a képviselők és a meghívottak hatalmas tapsal, hosszantartó meg-megismétlődő éljenzettel fogadják a terebélő Nicolae Ceaușescu elvtársat, a többi párt- és államvezetőt, s a népünk nagy ünnepnapján részt vevő külföldi küldöttségeket.

A jubileumi ülészak elnökségében a következő elvtársak foglaltak helyet: Nicolae Ceaușescu, Ion Gheorghe Maurer, Paul Niculescu-Mizil, Gheorghe Pană, Dumitru Petrescu, Gheorghe Rădulescu, Virgil Trofin, Ilie Verdet, Maxim Berghianu, Florian Dănilache, Constantin Drăgan, Emil Drăgăneanu, Fazekas János, Petre Lupu, Manea Mănescu, Dumitru Popescu, Leonte Răutu, Gheorghe Stoica, Vasile Vilcu, Ștefan Voitec, Ioșif Banc, Petre Blajovici, Mihail Dobrescu, Aurel Duca, Gheorghe Mihail, Ion Iliescu, Ion Ioniță, Király Károly, Vasile Patilinet, Dumitru Popa, Ion Stănescu, a Nagy Nemzetgyűlés alelnökei, az Allamtanács több tagja, munkásmozgalmunk veteránjai.

Ugyancsak az elnökségben foglaltak helyet a külföldi párt- és állami küldöttségek vezetői, kommunista és munkáspártok képviselői, akik részt vesznek a Románia felszabadulásának 25. évfordulója alkalmából tartott ünnepségeken.

A jubileumi ülészak munkálatait ȘTEFAN VOITEC, a Nagy Nemzetgyűlés elnöke nyitotta meg, aki a következőket mondotta:

Tisztelt képviselők elvtársok és elvtársak!

Tisztelt külföldi és hazai meghívottak!

Kedves elvtársak és barátaink! A Nagy Nemzetgyűlés jubileumi ülészakra ült össze, hogy megünnepelje Románia fasiszta iga alóli felszabadulása dicső ne-

Tisztelt képviselő és meghívott elvtársak!

Tisztelt külföldi vendégek!

Az 1944 augusztusi fegyveres felkelés diadalának Románia fasiszta iga alóli felszabadulásának 25. évfordulóját ünnepeljük ma. A katonai-fasiszta diktatúra megdöntése új irányt szabott országunk fejlődésének, megnyitotta a szabadság- és társadalmi igazságosság megvalósításának útját, amelyért évszázadokon át küzdött a román nép leghaladabb erői. 1944. augusztus 23. örökre megmarad népünk emlékeztetőjében; emléke nemzedékről nemzedékre száll majd a néptömegek hősiességének, hazánk kommunista, összes haladószerű harcainak forradalmi szellemének ragyogó jelképeként.

Most, amikor hazánk felszabadulásának történelmi aktusára emlékezünk, mindössze néhány napja még, hogy véget ért a párt X. kongresszusa, amely a haladás és a felvirágzás újabb átfogó távlatát tárta fel a szocialista Románia életében. E dicsőséges évforduló alkalmából egyben felkéréseddel tekintünk vissza arra az útra, amelyet munkánkban és harcban a munkásosztály, az összes dolgozók, nemzetiségre való tekintet nélkül, kommunista pártunk vezetésével megtekintett, a román nép kiemelkedő győzelmeire az új társadalom építésében.

Engedjék meg, tisztelt elvtársak, hogy e nagy nemzeti ünnep alkalmából a Román Kommunista Párt Központi Bizottsága, az Allamtanács és a Minisztertanács nevében a Nagy Nemzetgyűlés szónoki elnökségéről a legmegbízhatóbb tudósítójom hazánk munkásait, parasztjait és értelmiségit dolgozóit, a forradalmi és demokratikus mozgalom veteránjait, az antifasiszta harcosokat, az antihitlerista háború frontharcosait, mindazokat, akik hozzájárultak Románia felszabadulásához, a forradalom diadalához és a szocializmus építéséhez Románia földjén.

Egyszersmind szívóbb köszöntöm a szocialista testvérországok küldöttségeit, a Dél-vietnami Nemzeti Felszabadítási Frontnak és Dél-vietnami Köztársaság ideiglenes forradalmi kormányának küldöttségeit, valamennyi külföldi vendéget, akiknek köszönöm, hogy részt vesznek a román nép ünnepén. Kedves elvtársak, az önk jelenléte számunkra a népeinket, országunkat és pártjainkat összefűző tartós barátságot és szövetséget jelképezi, eleven tanúbizottsága az internacionalista szolidaritás érzelmeknek, amelyek egyesítenek bennünket a szocializmus és a béke világremélti közös ügyéért vívott harcban. Tisztelt vendégek, kérjük, tolmácsolják országuk kommunistaiknak, népeiknek a román nép és kommunista pártunk forró üdvözlését; újabb sikereket kívánunk forradalmi harcukhoz, dolgozók eszményeinek valóra váltásáért, a szocializmus és a béke ügyének diadaláért szerte a világon.

Tisztelt elvtársak!

Az 1944 augusztusi fegyveres felkelés ragyogóan betetőzte azt a hősi forradalmi küzdelmet, amelyet a dolgozók, a társadalom haladó erői folytattak, élen a kommunista párttal, a fasiszmus és a háború ellen, a külföldi imperializmus uralma ellen, a társadalmi és nemzeti felszabadulásért. A román nép hosszas története során kemény harcokat vívott a kizsákmányolás ellen, a szabadságért és a társadalmi igazságért, az idegen elnyomás ellen, a függetlenségért, a román nemzet kialakulásáért és az egységes állam megerősítéséért. A Román Kommunista Párt

magasabb fokra emelte a román nép, a romániai munkás- és demokratikus mozgalom és dicsőséges harci hagyományait, megszervezte a proletariátus, a dolgozó tömegek összes nagy osztályait a kizsákmányolók és a reakció ellen, létezőik és létfontosságú jogaik megvédéséért.

Pártunk átvette és tovább fejlesztette a hazai munkásosztály, a forradalmi erők internacionalista hagyományait, akik mindig a világméretű proletariátusunk oldalán küzdtek a néptömegek hősiességének, hazánk kommunista, összes haladószerű harcainak forradalmi szellemének ragyogó jelképeként.

Meg kell mondanunk ugyanakkor, hogy az antoneszkus katonai-fasiszta diktatúra hatalomra jutásában és az országban a Szovjetunió elleni háborúba való becsapódásában részük volt a Román Kommunista Párt tevékenységében mutatkozó egyes hiányosságoknak, fogvatartásoknak és hibáknak is, akárcsak annak, hogy a demokratikus erők nem érték meg, mekkora veszélyt jelentettek a fasiszta szervezettek Románia számára és nem választották idejében a Román Kommunista Párt felhívására, hogy egyesülten harcoljanak ezek ellen. Mindezekből az okokból kifolyólag nem lehetett megakadályozni Románia becsapódását a szovjetellenes háborúba, noha ez a háború mélyrehatóan népszerűtlen volt országunkban.

Annak eredményeként, hogy a román reakció cinkosa lett a német fasiszmusnak, az országot alárendelték a náci Németországnak, tönkretették a nemzetgazdaságot – amely a fasiszta háborús gépezet függvényévé vált – a néptömegek elszegényedtek, éheztek. Románia részvétele a hitlerista Németország oldalán a Szovjetunió elleni háborúban, az ország javainak elrablása a német imperializmus által, az országot a nemzeti katasztrófa küszöbére juttatta. A nép mélyrehatóan gyűlölte a fasiszta leigázót, legbóbb vágyta, hogy lerázza az antoneszkus diktatúra igáját, véget vessen a Szovjetunió elleni háborúnak és megszabadítsa az országot a hitlerista csapatoktól.

A Román Kommunista Párt – más demokratikus, antifasiszta erőkkel együtt – már kezdtől határozottan sikra szállt a háború ellen, megszervezte a harcot a fasiszta katonai gépezet, a fegyvergyártás és a katonai szállítási szaktalálásra. A kommunista párt már az 1941 júliusi határozatában és szeptemberi program-platform-jában harcba szállította az egész népet a szovjetellenes háború megszüntetéséért, Antonescu fasiszta rendszerének megdöntéséért, a hitleristák elűzéséért az országból és Románia szabadságának és függetlenségének visszaszerzéséért. A kommunista párt a háború egész ideje alatt harcolt a fasiszmus ellen, megfélemlíthetetlenül szembe szállt a diktatórikus rendszerrel, a hitleristák üldözöhadjárataival és megtorlásaival, megszállhatatlan aldozatot hozva ebben a nagy küzdelemben. A párt kádereinek jó-

tésnek, amelynek értelmében Erdély egy részét átadták Horthy-Magyarországnak, az országot pedig kiszolgáltatták a hitlerista Németországnak.

A Román Kommunista Párt ebben az egész időszakban tudatában volt a kialakult súlyos bel- és külpolitikai helyzetnek és élénk politikai tevékenységet folytatott a tömegek között, harcba szállította a népet az uralkodó körök politikája ellen, akik az országot kiszolgáltatták a náci Németországnak; dőttek, támogatták a világ dolgozóinak harcát a kizsákmányolás és elnyomás ellen, fegyverrel és zűlkében harcoltak a Nagy Októberi Szocialista Forradalom barikádjain, részt vettek a jelenkor összes nagy nemzetközi osztálycsatáiban. A Román Kommunista Párt megalakulása óta töretlenül küzdött a kizsákmányoló osztályok reakciói, szovjetellenes politikája ellen, rendkívül fontosnak tartotta a Románia és a Szovjetunió közötti baráti és jószomszédai kapcsolat kiépítését a két nép érdekében, a világ e térségének békéje és biztonsága szempontjából. A Román Kommunista Párt politikáját aktívan támogatta a munkásosztály, támogatták a nép haladó erői, a politika erőteljes visszhangra talált a romániai közvéleményben. Ennek folytán egyre szélesebb politikai körök szálltak a Szovjetunióval való barátságot és együttműködést, 1934-ben pedig, mint ismeretes, a két ország felvette egymással a diplomáciai kapcsolatokat.

Az akkori idők politikai eseményei határozottan mutatták, hogy a munkásosztály soraitban, az átfogó demokratikus körökben mélyreható ellenszenvvel viseltettek a fasiszmus, a náci Németországgal szemben. Közismertek azok az erőteljes társadalmi megmozdulások, amelyek a vasúti és közlekedési munkások 1933. évi nagy harcában érték el tetőpontjukat, s amelyek közvetlenül azután zajlottak le, hogy Németországban uralomra jutott a hitlerista rendszer. Ezek a megmozdulások részben alkották a nemzetközi proletariátus első forradalmi tömegmozgásait a fasiszmus ellen. Az antifasiszta mozgalom fellendülése – ezt tükrözték az 1935 és 1938 között a Népfront jelszavának jövőben lezajlott tömeggyűléseinek, majd az 1939. május elsejei antihitlerista tüntetések, amelyek ereje és harcos szelleme erőteljes nemzetközi visszhangot keltett – a román nép azon elhatározását bizonyította, hogy ellenszenvét az ország kiszolgáltatásáért a náci Németországnak, azt, hogy küzd a demokrácia és nemzeti szabadsága megvédéséért.

Meg kell jegyeznünk, hogy noha azokban az években erőteljes antifasiszta megmozdulások zajlottak le Európában minden országban, s a haladó erők egyre határozottabban figyelmeztettek a fasiszta agresszió veszélyére, az imperialista nagyhatalmak, számos ország akkori vezetői köréi az engedékenység és a kompromisszum álláspontjára helyezkedtek a náci Németország igényeivel szemben, nem értékék meg az agresszor ellen vívott együttes harc szükségességét. Ez rossz irányba befolyásolta az események alakulását, bátorította a hitlerizmus agresszív akcióit, lefegyverezte a demokratikus erőket. Ez a bekülvény politika ugyanakkor ösztönözte a romániai reakciói köröket, amelyek – ugyanúgy, mint más európai országokban – nyilván a nemzeturalásra utaltak a román nép, a magára maradvány a német náci rendszer agressziójával szemben és mindenki támogatás hiánján, áldozata lett a fasiszta bécsi döntésnek, amelynek értelmében Erdély egy részét átadták Horthy-Magyarországnak, az országot pedig kiszolgáltatták a hitlerista Németországnak.

Az ellenállás a fasiszta katonai diktatúrával és háborúval szemben a legkülönbözőbb formákat öltötte, egészen a partizánharokig és a hazafias fegyveres alakulatok létrehozásáig, amelyek rendkívül jelentős szerepet játszottak az augusztus 23-i történelmi aktus megvalósításában. Hős munkásosztályunk az antifasiszta harc döntő ereje volt, példájával felkeltette a széles népi tömegeket. A parasztság, amelyet erősen sújtott a hitlerista háború, harcba szállt az erőkös rekviálások és besorozások ellen, a hitlerista fosztogatás és terror ellen. A román értelmiség legkiválóbb képviselői, a felvilágosult hazafiak ugyancsak megerősítették az ország helyzetének súlyosságát és tiltakoztak a háború és a német megszállás ellen. A katonák és tisztek soraitban egyre erősödött az antihitlerista hangulat, egyre erőteljesebben megnyilatkozott a szembeszegülés a szovjetellenes háborúval és a fasiszta diktatúra rendszerével. Sokatmondó, hogy a háború idején több mint 86 000 embert idéztek haditörvényszékek és rögtönítelő bíróságok elé, akik megtagadták a bevonulást, és azt

részét, a kommunista és antifasiszta harcosok ezreit börtönbe és gyűjtőtáborokba vetették, sokan közülük elesetek az ellenséggel vívott kíméletlen harcokban. Kommunista pártunk halhatatlan érdeme, hogy a nehézségek, a fasiszta terror ellenére – hangot adva az ország lakosságának túlnyomó többségét foglalkoztató kérdéseknek és törekvéseknek – egyesíteni tudta maga körül a legátfogóbb demokratikus és hazafias erőket, bebizonyította, hogy a nép akaratának és érdekeinek igazi kifejezője.

Az ellenállás a fasiszta katonai diktatúrával és háborúval szemben a legkülönbözőbb formákat öltötte, egészen a partizánharokig és a hazafias fegyveres alakulatok létrehozásáig, amelyek rendkívül jelentős szerepet játszottak az augusztus 23-i történelmi aktus megvalósításában. Hős munkásosztályunk az antifasiszta harc döntő ereje volt, példájával felkeltette a széles népi tömegeket. A parasztság, amelyet erősen sújtott a hitlerista háború, harcba szállt az erőkös rekviálások és besorozások ellen, a hitlerista fosztogatás és terror ellen. A román értelmiség legkiválóbb képviselői, a felvilágosult hazafiak ugyancsak megerősítették az ország helyzetének súlyosságát és tiltakoztak a háború és a német megszállás ellen. A katonák és tisztek soraitban egyre erősödött az antihitlerista hangulat, egyre erőteljesebben megnyilatkozott a szembeszegülés a szovjetellenes háborúval és a fasiszta diktatúra rendszerével. Sokatmondó, hogy a háború idején több mint 86 000 embert idéztek haditörvényszékek és rögtönítelő bíróságok elé, akik megtagadták a bevonulást, és azt

(Folytatás a 2. oldalon)

Románia Szocialista Köztársaság Fegyveres Erői miniszterének PARANCSA

Románia felszabadulásának negyedszázados évfordulóját – népünk legnagyobb nemzeti ünnepét – üljük meg ma a Román Kommunista Párt X. kongresszusa nyomán fakadt hatalmas felkérés és általános fellendülés légkörében. A dolgozók, szoros egységben a párt körül, minden erejüket és alkotóképességüket annak szentelik, hogy valóra váltsák a sokoldalúan fejlett szocialista társadalom felépítésének programját.

Népünk, amikor a nagyszerű eseményt ünnepli, kifejezi forró háláját a Román Kommunista Párt iránt, amely forradalmi küldetésének magaslatán állva, maga köré tömörítette az összes demokratikus és hazafias erőket, és az antihitlerista koalíció – amelynek kebelében a Szovjetunió viselte a háború legnagyobb terheit – győzelmet teremtett kedvező nemzetközi feltételek között végrehajtotta az 1944 augusztusi fegyveres felkelést.

A párt hívó szavára a román hadsereg, az RKP által létrehozott hazafias harci alakulatokkal együtt minden erejével részt vett a fegyveres felkelésben. A román hadsereg, vállatva a dicsőséges szovjet hadsereggel, önfeledőn küzdött hazánk fasiszta iga alóli felszabadulásának kiteljesítéséért, majd pedig az országhatárokon túl Magyarország és Csehszlovákia felszabadításáért, hozzájárulva a náci Németország feletti döntő győzelemhez.

1944. augusztus 23. negyedszázados évfordulóján kegyelettel gondolunk mindazokra a hazafikra és forradalmároknak, hazafias harci alakulatok harcosaira és román katonákra, akik életüket áldozták hazánk felszabadulásáért. Népünk örökre megőrzi a hitleristák elleni harcban Románia területén elesett vitéz szovjet katonák emlékeit.

A Román Kommunista Párt által megalakított és vezetett néphadseregünk töretlen hittel szolgálja szocialista hazánkat, fegyveres erőink katonái, akik a hazafias és az internacionalizmus szellemében nevelődtek, egyöntetűen, szilárdan támogatják pártunk és államunk marxista-leninista bel- és kül-

politikáját, odaadással dolgoznak, hogy szüntelenül növekedjen az egységek és nagy egységek harcoképessége.

Románia Szocialista Köztársaság Fegyveres Erői örökönek a nép vívmányait, szabadságunk, nemzeti függetlenségünk és szuverenitásunk fölött, a a Varsói Szerződésben részt vevő országok, az összes szocialista országok hadseregeivel együtt kézen állnak arra, hogy teljesítsék a szocializmus és a béke ügyének megvédésében rájuk háruló internacionalista kötelességeket.

Katonák és tisztek, altisztek, katonai mester, tiszt és tábornok elvtársak!

Románia felszabadulásának 25. évfordulója alkalmából üdvözlöm Önöket, s újabb sikereket kívánok azoknak a felelősségteljes feladatoknak a megvalósításában, amelyeket a X. pártkongresszus jölt ki Fegyveres Erőink számára megistálló megbízatásuk teljesítése érdekében.

A román nép nagy nemzeti ünnepére tisztelettel.

ELRENDELEM:

Ma 1969. augusztus 23-án Bukarestben 21 tüzérségi üdvözlés dördüljön el.

★

Eljen augusztus 23 – hazánk fasiszta iga alóli felszabadulásának napja!

Eljen a Román Kommunista Párt – szocialista nemzetünk kipróbált vezetője!

Eljen a szocializmus építő román nép!

Eljen az összes szocialista országok testvéri barátsága, együttműködése és egysége!

Eljen és viragozzék drága hazánk – Románia Szocialista Köztársaság!

ION IONITA vezérrezdes,
Románia Szocialista Köztársaság
Fegyveres Erőinek minisztere

(Folytatás a IV. oldalon)

NICOLAE CEAUȘESCU ELVTÁRS BESZÉDE

(Folytatás az I. oldalról)

hogy a szovjetellenes fronton harcoljanak. A román hadsereg katonáinak és tisztjeinek a hitlerellenes hangulata erőteljesen megnyilvánult az elhatározásukban, hogy a Szovjetunió területén és a Szovjetunió támogatásával román önkéntes hadosztagokat alakítsanak, s abban, hogy a román önkéntesek részt vettek a fasiszta Németország elleni harcban. Haszonkeppen közismertek azok a memóriák, amelyekben tudományunk és kultúránk legjelesebb személyiségei és magyarrangú, vezető katonatisztek kifejezték tiltakozásukat és helytelenítést a Szovjetunió-kormány politikájával szemben és ugyanakkor követelték, hogy vessenek véget a szovjetellenes háborúnak.

Nagy mértékben befolyásolta a román nép harci akaratának megőrzését, elhatározását, hogy lerazza a diktatúra jarmát és kilépjen a háborúból, az antihitlerista koalíció létrejötte, a szovjet hadseregnek a náci Németország fölött aratott nagy győzeleme, a náci elnyomás alatt szenvedő népek szabadságharcának növekvő méretei. Az antihitlerista háború nehezét viselő Szovjetunió a legnagyobb áldozatokhoz a náci hadigépezet szétzúzásában, hirtelen halálra csőszesített, szerzett abban a harcban, amely megmentette az emberiséget a fasiszta rablás vesztétől: győzelme, az Egyesült Nemzetek koalíciójában részvevő többi erő győzelmei bátorították és új lendületet adtak az egész világ antihitlerista ellenállási mozgalmának.

Az 1943–1944-es években a romániai fasiszta rendszer akut válságba került. Ilyen körülmények között a Román Kommunista Párt szabadlábban, börtönökben és gyűjtőtáborokban lévő alakulatává — akiknek sorában fontos szerepet töltött be Gheorghe Gheorghiu-Dej — kidolgozta az akciótervet a pártvezetés újraszervezésére és a párt soraik megszilárdítására, a hazafias fegyveres alakulatok létrehozására és a partizánharcok fokozására, az összes antifasiszta erők egyetlen frontba való egyesítésére, az antoneszkizmus kormány erőszakos megdöntésére, az ország felszabadítására. Romániának a háborúból való kilépésére és csatlakozására a hitlerellenes koalícióhoz.

E terv alapján pártunk mélyreható politikai és szervezői tevékenységet fejtett ki a legszélesebb társadalmi rétegek körében. 1943-ban megalakult az Antihitlerista Hazafias Front, amely a munkásosztályt, a parasztokat, az értelmiséget, a városi középvezetőket, a magyar nemzetiségű dolgozókat képviselő politikai erőköt egyesítette. Kivételre jelentősége volt a Munkás-Egységfront létrehozása 1944 május elején, a kommunista párt és a szocialdemokrata párt között létrejött megegyezés növekvő munkásosztályi akcióképességét és szervező erejét, megnyitotta politikai-szervezői egysége megvalósításának kitartását, erőteljes befolyást gyakorolt a többi hazafias, antihitlerista erő egyesülésére.

Rövid idő múlva, a kommunista és a szocialdemokrata párt a Nemzeti Demokrata Blokk keretében, együttműködési egyezményt köt a liberális párttal és a nemzeti párttal, amely előírta a kommunista pártot a fasiszta koalícióból, a Szovjetunió elleni háború beállítását, a német csapatok kizűzését az országból, a diktatórikus rendszer felszámolását és felváltását alkotmányos, demokratikus rendszerrel. A kommunista párt ugyanakkor a kapcsolatait a német monarchiával és az udvari körökkel. Kivételre jelentősége volt a kommunista párt kapcsolatának a hadsereg parancsnoki kádereivel, a hazafias tisztekkel és tábornokokkal, akik tevékenyen közreműködtek a felkelés katonai előkészítésében. A fasiszta katonai diktatúra kormányának megdöntése, a kilépés a szovjetellenes háborúból illy módon új vetődött fel a néptömegek, a közvélemény széles köré számára, mint létfeltétlenül, egyelő szükséges, magának a nemzeti létnek az egész nép legfőbb érdekei megmentésének, társadalmunk jövőbeni fejlődésének szempontjából. Az augusztus 23-i törvénytelmi aktus új módon az egész nép akaratát fejezte ki, annak az eredményeként jött létre, hogy koalícióra lépett a legszélesebb társadalmi, politikai és katonai erők, amelyek sorában a munkásosztály és kommunista pártja volt a vezető szerep.

Miközben a szovjet hadseregnek győzelmesen előnyomult, miközben zajlott a nagy offenzíva a laszói—Kisinyov-i vonalon, Hitler és Antonescu kidolgozott egy tervet a katonai ellenállás megszervezésére. Románia területén és az ország összes anyagi és emberi erőforrásainak teljes mozgósítására és célból, ilyen körülmények között a párt és a többi antifasiszta erő úgy döntött, hogy meggyorsítja az eredetileg lefektetett terv megvalósítását és késedelem nélkül meggyorsítja az Antonescu-kormány leállítását. Mint ismeretes, 1944 augusztus 23-án a felkelők egyik katonai küldöttségére a királyi palotában letartóztatták a fa-

sizta kormány vezetőit és átadták őket a hazafias harci alakulatoknak. Új kormány alakult a Nemzeti Demokrata Blokk összes politikai erők képviselőinek részvételével: ebben a kormányban a Román Kommunista Pártot Lucrăt看 Pat-răscanu képviselte. Románia kilepett a szovjetellenes háborúból, a náci Németország ellen fordította fegyvereit, megkezdte a hitlerista csapatok legfegyveresét. Bár egyes udvari körök igyekeztek megakadályozni, hogy a román hadsereg azonnal harcra lépjen a hitlerista Németország ellen, a katonai egységek, a hazafias alakulatokkal együtt, amelyek az ország legfontosabb városában a harcokhoz ezreit tömörítették, sülves ütközetekben megölték a náci csapatok ellenállását, néhány nap alatt felszabadították a fővárost és az ország nagy részét. A szovjet csapatok megkezdte a felszabadított Bukarestbe augusztus 30-án a lakosság széles tömegei lelkesedéssel és nagy rokonszenvvel köszöntötték. Az augusztus 23-i felkelés győzelme és a román hadsereg beépése az antihitlerista háborúba a német front összcsohlási eredményezte. Európában ebben az övezetben, megújította Hitler és Antonescu azon próbálkozásait, hogy Románia területén új katonai ellenállási vonalat építsenek ki, megvittotta az utat a szovjet csapatok gyors előnyomulása előtt Bulgária, Jugoszlávia és Magyarország felé.

A román nép belepített összes anyagi és emberi tartalékaival, egyes harci ütérejevel az igazságos antihitlerista felszabadító háborúba. A román hadsereg, a szovjet hadsereg oldalán, nehéz harcok árán küzdte a német és Horthy-csapatokat Erdélyből, felszabadította a haza egész területét, cselekvően részt vett Magyarországon, Csehszlovákia és Ausztria felszabadításában, hősiességgel harcolva a fasiszta Németország végleges legyőzése. 1944. augusztus 23.-ától az európai háború befejezésig Románia több mint félmillió katonát vetett harcba a fasiszta csapatok ellen: 170 000 román katonát áldozta életét a hitlerista elnyomás elleni küzdelemben, a szabadsáért. A munkásosztály, a parasztság, a széles néptömegek áldozatkészen választották a kommunista párt felhívására: „Mindent a frontért, mindent a győzelemért!”, az ország egész gazdaságát alárendelték a Szovjetunió háború érdekében. Hősiességgel és a proletár nemzetköziségrel tettek magasztos tanúbizonyságot azok a román hazafiak, akik fegyverrel harcoltak a partizánoszatokban, az antihitlerista ellenállási erők sorában a Szovjetunió, Jugoszlávia, Csehszlovákia, Franciaország és más országok területén.

Románia hozzájárulását a náciizmus leveréséhez méltóképpen értékelte a nemzetközi közvélemény. A Szovjet Legfelső Parancsnokság számos napiraparcára és számos hadijelentésre kiemelte a román csapatok férfias bátorságát és hősiességét. Több mint 190 000 katonát és tisztet tüntettek ki hadiutcaikkal szovjet érdemrendekkel és érmekkel és további sokakat csehszlovák és magyar kitüntetésekkel. Hazánk hozzájárulásának magas fokú elismerését fejezi ki a Szovjetunió Legfelsőbb Szovjetének 1945. július 6-i dekrétuma, amellyel a Győzelem érdemrendet adományozta a román államfőnek „A Románia politikájában bekövetkezett döntő fordulatot hozott bátor tetteit, amely szaktáit eredményezett a hitleri Németországgal és szövetségével az Egyesült Nemzetekkel olyan időpontban, amikor még nem dőlt el világosan Németország veresége”. A párti bektárgyaláson mondott beszédében, a Szovjetunió külügyminisztere hangsúlyozta: „Mindnyájan tudjuk, hogy Románia volt az az állam, amely egy határozott akcióval megszabadult Antonescu fasiszta rendszerétől és csatlakozott a szövetségeseinkhez... Volunk együtt, a szövetséges csapatokkal együtt, az új, demokratikus Románia harcba szállt Hitler legyőzéseért, figyelemreméltó áldozatokhoz hozott ebben a harcban és mi valamennyien elismerjük azt a szolgálatot, amelyet a román nép ennek az ügynek tett.” Nagy-Britannia külügyminisztere, 1944. szeptember 29-én rámutatott arra, hogy „Románia lenyegesen segítségét nyújtott a szövetségeseinknek”. A New York-i rádió Románia részvételének jelentőségéről szólva a hitlerellenes háborúban, 1944. szeptember 18-án hangsúlyozta, hogy: „a német összcsohlás Romániában megpecsételte a Reich balkáni csapatainak sorsát, Románia átállása a szövetségesek oldalára megnyitotta délkelet felől a Budapest, Prága és Bécs irányába vezető utat... Jogos tehát, ha a román nép jelenleg elégettel érez, mert Románia jelenléte hozzájárult a vég meggyorsításához. Ehhez a hozzájáruláshoz a román nép gratulálhat magának”.

A román nép a fasiszta diktatúra megdöntésével és az antihitlerista koalícióhoz való csatlakozásával, a frontharcosok számával, a katonák a hadműveleteknek az arányával, amelyekben részt vett, továbbá gazdasági erőfeszítéseivel kifejezte juttatta fékezhetetlen győzelmét a faszizmussal szemben, elszántságát, hogy hozzájáruljon a népszabadság és a civilizáció és vezérelmes ellenességnek a megsemmisítéséhez, értékes anyagi és vé-

áltozáttal járult hozzá a faszizmus fölött aratott nagy győzelemhez.

Ebben az ünneplés pillanatában, amikor az 1944. augusztusi történelmi események negyedszázados évfordulóját ünnepeljük, forradalommal és egész népünk legmélyebb halálával adozunk hazánk fiainak — forradalmároknak, hazafiainak, katonáknak, partizánoknak és ellenállási harcosoknak — akik minden erejükkel, a végső áldozat árán is küzdöttek az ország felszabadításáért, a faszizmus szétzúzásaért. Hőstettek, példamutató odaadásuk, hűségük és áldozatkészségük a haza szolgálatában örökké fennmarad a nemzetünk aranykönyvében.

A Nagy Nemzetgyűlés magas szószékéről kifejezzük a román nép legnagyobb fokú elismerését és hálóját a Szovjetunió iránt, dicsőéges hadseregei iránt, amelyek döntő módon hozzájárultak Románia felszabadításához a hitlerista uralom alól. A román és szovjet katonák közös harca a faszizmus megsemmisítéséért örökké megpecsételte a román—szovjet fegyverbarátságot, a két nép tartós barátságát. Románia és a Szovjetunió testvéri barátsága, szövetsége és együttműködése magasabb szintre emelkedett a szocialista építés éveiben, s a társadalmi rendszer és az eszmék azonosága alapján folytonosan tovább fejlődik. A barátság és szövetség a Szovjetunióval pártunk és államunk külpolitikájának egyik alapköve volt és marad.

Népünk hasonlóképpen ápolja az antihitlerista koalícióban résztvevő többi ország katonáinak emlékeit is, hangsúlyozza e népek jelentős hozzájárulását a hitleri hadigépezet megsemmisítéséhez, a faszizmus fölött aratott győzelemhez. A legnagyobb jelentőségű szerepet játszott a faszizmus szétzúzásában a leigázott népek felkelése, a hazafias erők antifasiszta ellenállási mozgalma, akik a kommunista pártokkal az élen megfélemlíthetetlenül küzdöttek a megszállók ellen, a szabadsáért és a függetlenségért. Népünk emlékezte kitérőhözhatóan őrizi a sokmillió harcos és hazafi emléket, aki vért ontott a harcban a faszizmus ellen.

A faszizmus fölötti korszakalkotó győzelem a második világ-háborúban, a történelem eddigi legnagyobb összecsapásának szintjén bizonyította be ismét az igazságot úgy vélelmére kelt népek erejét és azt az igazságot, hogy a történelem alakításában, a szabadság és a nemzeti függetlenség védelmében a döntő szerep a néptömegek, a dolgozók millióit érte a világon. Az antifasiszta háború megmutatta, hogy bármilyen nagy erőt vetnek harcban a reakciós hatalmak, bármilyen erősek is lennének az előzől imperialista hadseregek, mégsem térhetik meg a népek szabadságáért a akaratukat, hogy maguk döntsenek sorsuk felett.

Tisztelet elvtársak!

A fasiszta katonai diktatúra megdöntésével, Románia történelmének új szakaszába lépett: a faszizmus ellen s a nemzeti felszabadulásért vívott küzdelem hamarosan széles körű társadalmi mozgalomra fejlődött, átfozta a társadalm fő forradalmi erőt, a munkásosztályt, a parasztságot, a széles néptömegeket, amelyek el voltak szánva rá, hogy voget vessenek a tökes-földesuri kizsákmányolásnak és elnyomásnak, az idegen hatalmaktól való függésnek és bizottsáknak a román társadalom haladói irányban való fejlődéséért.

A Román Kommunista Párt nagyserien helyt állt az ország új történelmi szakasza alatt, a masztvott követelményeknek s bebizonyította, hogy az egyetlen politikai erő, amely képes megszervezni és vezetni a tömegek forradalmi harcát. Pártunk az illegálisból kilépett újjászervezte egész tevékenységét és rövid idő alatt sikerült erős pártszervezeteket létrehozni az üzemekben és intézményekben, városban és falun, az összes megyékben. A börtönből szabadult kommunista katonák alkották azt a gócot, amely körül megszervezték a párt összes erőt, jelentős szerepet töltöttek be a pártszervezés folyamatában az új körülmények között, a párt és a forradalmi tömegszervezetek vezetésében. A felszabadulást követően követő napokban szervezett hatalmas tömeggyűlések bebizonyították a kommunista párt szervezőkészségét, tekintetét és növekvő befolyását a tömegek sorában, azt, hogy a párt az ország legfőbb politikai ereje lett. A párt laktak az egységes szakszervezetek alapjait, megerősítve a Munkás-Egységfrontot, megszervezte a munkát az ifjúság, a nők, az értelmiség sorában; az egész országot átfogó a dolgozó parasztság szervezte — az Ekesfront. Látva a mozgásunkban vegyemén forradalmi folyamatok nagy arányát, a reakciós erők fokoztak ellenállásukat, s meg akarták akadályozni a tömegek demokratikus vívmányainak megszilárdulását, ilyen körülmények között szervezte meg a párt az Országos Demokrata Arcvonalat, amelynek keretében egyesítette mindazokat a politikai erőket, amelyek érdekelték voltak az ország tévelyeges demokratizálásában és a román társadalom előmenetelétől megkövetelt gazdasági és társadalmi reformok keresztülvételében.

A párt, amikor megszervezte az antihitlerista front támogatására irányuló erőfeszítéseket és vezette a nagy társadalmi harcokat a reakció és a kizsákmányoló osztályok ellen, egyben a forradalmi folyamat fejlődésének döntő irányába terelte a széles néptömegek harcát. A földbirtokok kisajátítása és a parasztok földhözjuttatása, a politikai élet demokratizálása, az antihitlerista front támogatása és a gazdasági újjáépítés megannyi eleme volt annak a széles politikai platformnak, amely körül a kommunista párt sikeresen egyesítette és megszervezte a nemzet legfőbb erőt, a nép tulajvómó többségét.

Tekintettel arra, hogy az államapparátus reakciós, fasiszta elemek uralták, akik átdólták a demokratikus átalakulásokat és szabotálták a hitlerellenes front támogatását, a párt széles körű politikai akciókat és utcai megmozdulásokat szervezett, amelyek során a reakciós többségű kormányok feje fölött maguk a tömegek váltották le az antonezkázmus polgar-mestereket és prefektusokat, s a demokratikus erők képviselőit ültették helyükbe. A gyarakban és üzemekben ezzel egyidejűleg üzemi bizottságok alakultak, amelyek munkasellenőrzést gyakoroltak a tulajdonosok felett, biztosítva a termelés folyamatosságát a front s a nemzetgazdaság szükségletei számára.

Élsődleges fontosságú kérdés volt Románia számára a földreform megvalósítása. A párt ösztönzésére és támogatásával megalakultak a paraszti földreform-bizottságai, amelyek lejtették a reakció ellenességét és felszították a földbirtokok a paraszti között. Ezzel a forradalmi akciókkal, amelyet a Földreformtörvény utolag szentesített, felszámoltak az egyik legkonzervatívabb kizsákmányoló osztályt, a földbirtokosságot. A párt tízezerrel küldte falura a munkásokat, akik segítették a parasztságot a földesurak birtokainak elfoglalásáért vívott harcban, a falvak életének s a mezőgazdasági termelésnek a megszervezésében.

Az ország demokratizálásáért, az államapparátus újjászervezéséért és a földreform keresztülviteléért folyó forradalmi akciók tüzeiben összekovácsolódott a megedződött a munkás-paraszt szövetség, a legfőbb erő, amely meghatározta a népi forradalom fejlődését, a hatalomért vívott harc sorsát. A párt ugyanakkor nagymértékben megszilárdította kapcsolatait az értelmiséggel, folytatta a politikai munkát a fegyveres erők sorában, következetesen fellépett a nemzeti kérdés demokratikus szemléiben való megoldásáért, az összes dolgozók jogegyenlőségéért, tekintet nélkül nemzetiségükre. Mindez szorosabbá tette a párt kapcsolatait a széles néptömegekkel, megszilárdította az ország összes haladó társadalmi erőkét egyet a párt körül. A párt tekintetve és ereje tökröződött abban is, hogy alig néhány hónappal az illegálisból való kilépése után, már több mint 100 000-re növekedett tagjainak száma.

E nagyszabású politikai, gazdasági és társadalmi harcok lefolyása meghatározta az erőviszonyok további alakulását, megváltotta a kizsákmányoló osztályok s a reakciós pártok helyzetét, megnövelte a néptömegek szerepét és befolyását a politikai életben. Néhány nap alatt sorra megdöntöttek három reakciós többségű kormányt, míg aztán 1945. március 6-án beiktatták az első demokratikus kormányt, élén dr. Petru Grozavul, a kiváló államférfivel és langtelkü hazafival. Ebben a kormányban már a munkásosztály s a parasztság képviselői voltak tulsúlyban. Nagy győzelem volt az a dolgozó forradalmi harcok. Ettől számíthatjuk a népi hatalom beiktatását s az átterést a román társadalom demokratikus, forradalmi átalakulási programjának valóra váltására.

A párt s a demokratikus kormány központi feladata ezek után a nemzetgazdaság talpraállítása volt. Még elevenen élnek emlékeztünkben azok a rendkívül nehéz körülmények, amelyekkel akkoriban meg kellett küzdünk; a szétzilált gazdasági életet a zűrzavar jellemezte; az ipari termelés körülből a felére csökkent a háború előtti időszakhoz képest, a hitlerista fosztogatástól s a rekvirációktól kimerült mezőgazdaság pedig a háború előtti átlagos gabonatermésnek csak egyharmadát nyújtotta. Rendkívül csökkent kapacitással folyt a közlekedés. A két egymást követő aszályos év még inkább súlyosította a helyzetet. A reakció ösztönözte a feketézetést és az adócsalást, gazdasági szabotázszt szervezett, amivel gyarapította az ország nehezét. Mindez hősi erőfeszítéseket követelt népünkől, hogy biztosítsa a front anyagi támogatását a fegyverszüneti szerződésből fakadó kötelezettségek teljesítését, a háború utóhatásainak felszámolását, az ország gazdasági újjászervezését.

Kivételre fontossága volt az ország életében a Román Kommunista Párt 1945 októberi Országos Konferenciájának, amely kidolgozta a párt akcióprogramját a nép forradalmi vívmányainak megszilárdítására s az ország demokratikus fejlődésére, a munkásosztály és a parasztság, valamint a többi dolgozó rétegek szövetségének megerősítésére, az összes demokratikus erők egyetítésére. A Konferencia vitáiban

központi helyet foglaltak el a nemzetgazdaság újjászervezésének és fejlesztésének kérdései. A Központi Bizottság jelentése, amelyet Gheorghe Gheorghiu-Dej terjesztett elő, hangsúlyozta, hogy: „az ország helyreállításának és újjáépítésének akciója a nehezár helyreállításán és fejlesztésén kell, hogy alapuljon” azzal a megjegyzéssel, hogy „országunk haladásáig egyenes és közvetlen kapcsolatban áll az ország iparosításának előrehaladásával” és hogy „nagymerékben az ország ipari erejétől függ államunk függetlensége is”. Az Országos Konferencia illy módon nemcsak azonnali akcióprogramot terjesztett a párt s az egész ország elé, hanem felvázolta a távoli célkitűzéseket is népünk gazdasági és társadalmi haladásának a biztosításához.

A polgári-demokratikus forradalom kiteljesítésével kapcsolatos kérdések megoldásáig egyidejűleg intézkedésekre került sor, amelyek keretében államotították a Nemzeti Bankot, létrehozták az ipari hivatalokat, végrehajtották a pénzreformot s megerősítették a munkasellenőrzést az üzemekben. Mindezt megvalósította a népi-demokratikus állam gazdasági szerepét, korlátozta a tökes kizsákmányolást.

A forradalmi folyamat fejlődése nyomán gyökeresen megváltoztak a társadalmi erőviszonyok és szükségserien felmerült a feladat, hogy rá kell térni a társadalmi fejlődés új szakaszára: a proletárforradalomra. Ennek eredményeként, hogy szétzúzták a nemzetközi reakció által támogatott kizsákmányoló osztályok és politikai csoportjait, elkecserezték ellenállását és ezeket az erőket egyre nagyobb arányban elszigetelték, kizárták a kormányból a burzsoá pártok utolsó képviselőit; megdöntöttek a monarchiát és kiiktatták a Román Népköztársaságot. Ez azt jelentette, hogy a munkásosztály, szövetségében a parasztsággal, a többi dolgozó kategóriával ki-vitt az egész politikai hatalmat; megkezdődött az átterés a szocialista forradalom feladatainak megvalósítására.

A Román Kommunista Párt helyes politikája következtében és annak a módnak köszönhetően, ahogyan sikerült megoldania az alapvető problémákat, amelyekről Románia társadalmi fejlődése függött, megnövekedett a párt tekintélye és befolyása a dolgozó tömegek körében. A nép a kommunista pártban látta az egyetvitt politikai erőt, amely biztosíthatja létfontosságú követeléseinek kielégítését, az ország előrehaladását a szabad és független élet megeremítésének, a gazdasági és társadalmi-politikai élet fejlődésének útján. A munkások, paraszti és értelmiségiek bizalmát, tiszteletét és nagyrabecsülését lehetővé tette pártunk számára, hogy sikerrel megvalósítsa a Román sorsának irányításában rá háruló nagy feladatokat, hogy betöltsék küldetését a nép vezetőjeként a proletár forradalomban, a szocialista társadalom építésében. Pártunk tapasztalata ismételtén igazolja a marxizmus-leninizmusnak azt az egyetemes érvényű igazságát, hogy a kommunista párt úgy töltetheti be a társadalmi életben rá háruló történelmi hivatást, úgy biztosíthatja a forradalom és az új társadalmi rend építésének sikerét, ha megveri a munkásosztályt, a parasztságot és az értelmiségi társadalmi bizalmát és ragaszkodását, ha azonosul saját népének legbensőbb céljaival és törekvéseivel, ha egész tevékenységében követik a dolgozók széles tömegei, az egész nép.

Országunk helyzetének akkori alakulását kedvezően befolyásolták a népi forradalom megvalósításáért és a szocialista építésre való átterésért vívott harc nemzetközi körülményei, a Szovjetunióval kapott sokoldalu támogatás, az, hogy számos országban népi demokratikus rendszerek kerültek uralomra.

E kedvező feltételek közepette a forradalmi folyamat kibontakozásának döntő tényezői országunkban a belső erők voltak — a munkásosztály, a parasztság, az értelmiség, a széles néptömegek. A szocialista forradalom és építés megvalósítása, a hazánk földjén felépült új rendszert magának a népek a műve, amely a Román Kommunista Párt vezetésevel tudatosan kovácsolta saját történelmében.

Az akkori időkban nagy társadalmi harcokban rendkívül fontos szerepe volt annak, hogy — amint már említettem — megvalósult a Kommunista Párt és a Szocialdemokrata Párt akcióegysége a Munkás-Egységfront keretében. A csaknem négy évi együttműködés a Munkás-Egységfrontban lehetővé tette, hogy a kommunista és a szocialdemokraták jobban megismerjék egymást, elszigetelték a szocialdemokrácia jobboldali vezetőit, akik ellene voltak az egységnek, megeremítette a feltételeket a munkásosztály teljes politikai-szervezői egységének létrehozásához. A munkásosztály egységes forradalmi pártjának 1948 februárjában történt létrehozatala a

marxizmus-leninizmus alapján, egyszerű s mindenkorra véget vett a szakadásnak munkamoszgalunkban, a romániai forradalmi erők nagyszerű győzelmé volt. A munkásosztály egységes pártjának megeremítése a hazai forradalom fejlődésének objektív szükségessége volt, biztosította a feltételeket ahhoz, hogy a proletáriátus — a forradalom és a szocialista építés vezető osztálya — sikerrel betöltsék történelmi hivatását.

Tisztelet elvtársak!

Az a tény, hogy a munkásosztály, szövetségében a parasztsággal és a többi dolgozó réteggel ki-vitt a teljes politikai hatalmat, lehetővé tette, hogy átterjünk a szocialista forradalom és építés céljainak megvalósítására. A főbb termelészörzők államotítása 1948 júniusában az ipar és pénzügyi nagyburzsoázia gazdasági hatalmának felszámolásához vezetett, erős szocialista szektort hozott létre a gazdaságban, minőségileg új szakaszt nyitott meg a hazai gazdasági-társadalmi viszonyok fejlődésében. A termelészörzők szocialista tulajdona lehetővé tette a népi demokratikus állam számára, hogy lerakja a nemzetgazdaság tervszerű fejlesztésének alapjait, annak az alapjait, hogy tudatosan, a szocialista építés legfontosabb követelményeivel és céljaival összhangban irányítsák az anyagi és emberi erőforrásokat.

Pártunk Románia konkrét viszonyaira alkalmazva az új társadalmi rend megeremítésének általános törvényeit, mélyreható politikai és szervező tevékenységet fejtett ki a szocialista termelési viszonyok általánosítása és megszilárdítása érdekében, az egységes szocialista gazdaság létrehozásáért, a szocializmus szilárd műszaki-anyagi alapjainak megeremítéséért és fejlesztéséért.

A szocialista építés homlokterében állandóan az iparosítási politika állt — döntő tényezőként a burzsoá-földesuri rendszertől öröklött gazdasági elmaradottság felszámolásában, az egész gazdaság gyors fejlesztésében és az ország társadalmi-kulturális felépítésében, a lakosság életszínvonalának emelésében, a nemzeti függetlenség és szuverenitás erősítésében. E következetes politikának eredményeként átlag minden öt évben megeremítették az ipari termelés, amely jelenleg 14-szerese az 1938. évinek: az ipar részaránya a nemzeti jövedelem alakulásában az 1938. évi 30.8 százalékról a tavalyi 54.2 százalékra nőtt, szüntelenül erősödött ennek az ágnak a vezető szerepe a nemzetgazdaságban. Ebben az időszakban a beruházási alapoknak több mint a felét az ipar fejlesztésére és korszerűsítésére fordítottuk, ennek eredményeként az ország egész területén új, fejlett technikával felszerelt vállalatok száza épültek. Jellemző az ezirányú, főként az utóbbi években tett erőfeszítésekre, hogy az összes ipari állóalakok mintegy 70 százalékát az 1960–1968-as időszakban helyeztük üzembe. Átfogóan és sokatmondóan szemlélteti az említett években elért sikereket a Nemzetgazdasági Eredménynek Kiállítása, amely híven tükrözi Románia óriási előrehaladását a gazdaság fejlesztésében, különösen az ipari termelés növekedésében és korszerűsítésében.

Az iparosítás folyamatában jelentősen megnövekedtek a munkásosztály sora, mélyreható minőségi átalakulások mentek végbe szerkezetében és profiljában. A munkásság ma gazdag politikai, szakmai ismeretekkel és általános műveltséggel rendelkező társadalmi osztály, amely nagy tapasztalatot szerzett az anyagi termelésben és a társadalom vezetésében. Ezáltal is hangsúlyozni szeretném, hogy a szocialista forradalom és építés minden szakaszában munkásosztályunk nagy politikai érettséggel és forradalmi kiűzőszellemrel tett tanuságot, az ország leghaladóbb társadalmi erejének bizonyult, becsülettel folytva be történelmi hivatását, hogy felszabadítsa önmagát és az egész dolgozó népet a kizsákmányolás és az elnyomás alól; ragyogóan bebizonyította, nemcsak arra képes, hogy megdöntse és felszámolja a burzsoá-földesuri rendszert, hanem arra is, hogy felépítse az új rendszert, a társadalmi szabadság és igazság rendszerét, a szocialista rendszert, amelyben a nép sorsának igazi ura vá lett.

A szocialista építés programjának alapvető célkitűzése volt a mezőgazdaság szövetkeztetésére a mezőgazdasági termelés újjászervezésére szocialista alapokon. A párt agrárpolitikájában mezőgazdaságunk sajátos adottságaiból abból indult ki, hogy ez a gazdasági ág nagymértékben elmaradt, műszaki ellátottsága pedig gyenge volt. Szocialista építésünk történetének jelentős mozzanatát képezik az 1949. március 3–5-i plénum határozatai, amelyek kijelölték a mezőgazdaság szövetkeztetésének programját, megvittva a román faluban a szocializmus győzelmének útját. A élet bebizonyította, hogy parasztságunk helyesen választott: a szocialista nagygazdaság mesz-

szeménben bebizonyította felsőbbrendűségét a kis parasztagazdasággal szemben, biztosította a feltételeket ahhoz, hogy ésszerűen használják fel a műszaki eszközöket és a munkaerőt, a korszerű tudományt és technikát a termelés és a parasztság jólétének növelésére. Az új termelési viszonyok kiterjedésének és megszilárdulásának körülményei között erőteljesen fejlődött a mezőgazdaság műszaki-anyagi alapja, biztosították ellátását gépekkel, traktorokkal, műtrágyával, szakkaderekkel. Mindez a globális mezőgazdasági termelés növekedéséhez vezetett: e termelés tavaly az 1950. évinek 2.2-szerese volt; szocialista mezőgazdaságunk egyre jobb körülmények között biztosítja a lakosság és a gazdaság szükségleteinek ellátását.

A szocialista rendszer gyökereiben megváltoztatta a román falu arculatát, kiemelte abból a tespedésből és elmaradottságból, amelyet a régi rend hagított rá osztályrészt, s a dinamikus fejlődés, a szüntelen haladás és felvirágzás útjára irányította.

A szocialista forradalom teljes mértékben érvényt szerzett a parasztság összes forradalmi erőteráinak, amelyek a történelem folyamán számtalanszor megmutatták a társadalmi és nemzeti jogokért vívott harcokban. A mezőgazdaság szövetkeztetésére nyomán a parasztság új, homogén osztállyá alakult, amely egységes társadalmi eszményt vall magának és egyre magasabb a kulturális és politikai színvonalra. A parasztság mindörökké a szocializmushoz, a korszerű nagyzümeni termeléshez kötötte sorsát s egyre nagyobb mértékben hozzájárul a szocialista építés egész művéhez, hazánk felvirágoztatásához.

A szocializmus végérvénveser ádamlamkodott városban és falun egyaránt, ennek folytán mélyreható változások következtek be társadalmunkban: a szocialista termelési viszonyok, a teljes gazdasági és társadalmi-politikai érdek közösség tartós alapján minőségileg magasabb fokra emelkedett a munkás-paraszt szövetség. A munkásosztály és a parasztság rendíthetetlen szövetsége, a két nagy társadalmi osztály barátságának és együttműködésének megszilárdulása döntő tényezője az egész társadalom összeforrtatásának, szilárd alapja szocialista társadalmi rendszerünknek.

Ezeknek az elveknek egyik nagy forradalmi változása volt, hogy történelmileg rövid idő alatt felszámoltuk a mult rendszerektől öröklött kulturális elmaradottságot és irástudatlanságot. A szocialista Romániában minden állampolgár korlátlanul hozzáfuthat a kultúra és a tudomány jöteleménehez: az ország összlakosságának csaknem egyötöde tanul különböző iskolákban és fakultásokon. Ez év őszén megkezdjük a tiszorváltás oktatás általános bevezetését, s ez biztosítja, hogy Románia az oktatás színvonalának és a lakosság műveltségének szempontjából a fejlett országok sorába kerüljön.

A szocializmus esztendeiben jelentősen fellendült a szellemi tevékenység. Számottevően gyarapodtak Románia tudományos erői fejlődött a tudomány anyagi alapja, kialakult a tudományos káderek népes testülete. Társadalmunk életében egyre erőteljesebben megnyilvánul a tudománynak a jelenlegi műszaki-tudományos forradalomból fakadó attribútuma: a tudomány mint közvetlen termelőerő, a gazdasági és társadalmi haladás alapvetője. Tudósaink és kutatóink kivessék részükét az egész nép erőfeszítéséből, szenvedélyesen és hozzáértéssel dolgozva, jelentős értékekkel gyarapítják a nemzet tudományos kincsét, hozzájárulva szocialista hazánk sokoldalu fejlesztéséhez.

Az új társadalmi rendszer kedvező légkört teremtett a művészi alkotómunka széleskörű fejlődésére, a nemzeti kultúra felvirágozása számára. Az írók, a zeneszerzők, a képzőművészek, az alkotó művészek, a társadalom forradalmi átalakulásának nagy kérdéseivel találkozáva választott a párt felhívására, hogy tehetségüket a szocialista építés nagyszerű művének szolgálatába állítsák, a nép szellemi nemességének szolgálatába. Műveikkel nagymértékben hozzájárultak a néptömegek mozgósításához és lelkesítéséhez, ahhoz hogy mind feltebb öntudattal küzdjenek a szocialista eszmének megvalósításáért Románia földjén.

A szocializmus éveiben kiformálódott a tudományos és kulturális dolgozók, a legkülönbözőbb foglalkozású értelmiségiek egy csapata, akik pártunk marxista-leninista ideológiájának szellemében nevelkedtek és mélyvésegen hűek a szocializmus ügyéhez. Sokatmondó, hogy a gazdaságban, a műszaki területeken, az oktatásban, az egészségügyben, a kulturális életben, a közigazgatásban működő telfokok képzősegű szakemberek több mint

NICOLAE CEAUȘESCU ELVTÁRS BESZÉDE

(Folytatás a II. oldalról)

állt, aktívan részt vett a társadalmi átalakításának nagy művében, pártunk megbízható segítőtje volt.

Most, amikor az ország felszabadulásának negyedszázados évfordulóján számba vesszük nagy harcaikat és győzelmeiket — amelyek között kiemelkedő helyet foglal el a nők társadalmi szabadságának és jogegyenlőségének megvalósítása — meglepő nagyrabecsüléssel kell szólnunk a hazánkban élő millió és millió nőről, szocialista nemzetünknek erről az óriási társadalmi erejéről. A romániai nők, azzal, hogy lakadatlanul dolgoztak és harcoltak, az önfeláldozás számtalan példáját nyújtották. Kivették rőzsüket az ifjú nemzedékek hazafias neveléséből, az ország szerte folytatott hatalmas társadalmi-politikai munkából, számottevően előmozdították szocialista társadalmunk építésének ügyét.

Egész népünk egyöntetű elismerése övezi hazánk ifjú nemzedékét, amely mélyen és hűben hazafias szellemben, lelkesen vállalt a párt hívó szavára, s energiáját, lendületét és munkáját a szocializmus eszméinek, a román nép szabadságának és boldogságának szolgálatába állította. Nem volt olyan osztálycsata, nem volt olyan politikai akció, nem volt olyan jelentősebb mozzanata annak a nagy kollektív erőfeszítésnek, amelyet népünk tett hazánk újjáépítéséért és fejlesztéséért, a szocializmus építéséért, amelyből a munkás-, a paraszt- és értelmiség ifjúság nem vette volna ki a részét, s ne szolgált volna a munka és a hősiesség egyszerű példával.

A szocializmus melvért valóban megváltoztatta népünk léteformáját, a dolgozó milliók anyagi és szellemi életét, a civilizáció újabb fokára emelte a városi és falusi széles tömeget. Elvtársak, ha azt akarjuk szemléltetni, milyen sokat jelentett a szocializmus a dolgozó életében, elég ha egybevetjük országunk tegnapi és mai valóságát. Népünk tudatában a szocialista társadalmi rendszer megteremtéséhez kapcsolódott az olyan egyszerű vívmányok, mint a munkához és a pihenéshez való jog biztosítása, az oktatás ingyenessége minden fokon, a közegészségvédelem lényeges javulása, az átfogó nyújtórendszer megteremtése, a lakásépítés erőteljes fejlesztése, mindezekről pedig a holnap teljes biztonsága. A háborút megelőző időszakhoz viszonyítva több mint négyszeresen növekedett az egy főre számított nemzeti jövedelem, s ezen az alapon emelkedett a városi és falusi dolgozó összes kiegészítő jövedelme, javult az élelmiszerek és nem élelmiszerek fogyasztása, a szocialista civilizáció jótéteményei mindinkább éreztetik hatásukat valamennyi családban.

Jól tudjuk, elvtársak, hogy a lakosság szükségleteinek kielégítése terén még számos hiba és hiányosság mutatkozik, s még bőven van tennivaló ahhoz, hogy egyre magasabb anyagi és szellemi civilizációt biztosítsunk népünknek. Pártunk — a X. kongresszus határozatának megfelelően — a jövőben is kitartó erőfeszítéseket tesz, hogy gyors ütemben gyarapítsa, nemzeti vagyonát, s ennek alapján biztosítsa a lakosság életszínvonalának emelkedését: ez politikánknak fő célja. A párt egész tevékenységét az ember jólétének és boldogságának szolgálatába állítja.

A szocialista építés egyik rendkívül jelentős eredménye, hogy megvalósult az egész társadalom szoros összeforrtasága a Román Kommunista Párt körül. A szocializmus megszűntette a kizsákmányoló osztályokat s teljesen megvalósította társadalmunk összes osztályainak és rétegeinek társadalmi-politikai egységét, megteremtette a feltételeket ahhoz, hogy az egész nemzet, amelyet a fejlődés magasabb fokára emelt, maradtalanul hasznosíthassa erejét és energiáját. A nemzeti kérdésnek a marxizmus-leninizmus szellemében történt helyes megoldása, nemzetiségi különbség nélkül az összes állampolgárok jogegyenlőségének biztosítása tartósan megvalósította a román nép és az együttlakó nemzetiségek testvériségét és egységét. Mindaz, ami ma

a szocialista Romániában működik, a román, magyar, német, szerb és más nemzetiségű dolgozók testvéri egységben folytatott munkájának gyümölcse, egész népünk céljai és törekvései teljes azonosságának tanúsága.

A szocializmusban valóslultak meg történelmünk során először a népszuverenitás elvei az államban. Hazánkban az egész hatalom a népé, amelyet az összes társadalmi kategóriák sorából választott képviselői útján gyakorol; az összes állampolgár — nemre, nemzetségre, foglalkozásra és társadalmi helyzetére való tekintet nélkül — közvetlenül részt vesznek az állam politikájának kidolgozásában és megvalósításában. A szocialista demokrácia szüntelen bővülésében teljesednek ki a szabadság, a társadalmi egyenlőség és méltányosság eszméi, amelyek történelmi küzdelem a munkásosztály, az ország legjobb fiatal, e nép legnagyobb elméi Pártunk marxista-leninista politikájának diadalra való teljes körű kiépítéséért. A szocialista társadalom rendszereinek erejében és szilárdságában, a szocialista társadalom építése fő közkező szerepét betöltő szocialista állam szüntelen erősödésében és tökéletesedésében.

Amikor a felszabadulás óta eltelt esztendő eredményeit vizsgálva megérjük, hogy a szocializmus megteremtése, a szocialista társadalom építése fő közkező szerepét betöltő szocialista állam szüntelen erősödésében és tökéletesedésében. Amikor a felszabadulás óta eltelt esztendő eredményeit vizsgálva megérjük, hogy a szocializmus megteremtése, a szocialista társadalom építése fő közkező szerepét betöltő szocialista állam szüntelen erősödésében és tökéletesedésében.

Ebben az időszakban erőteljesen érvényesült és szüntelenül növekedett a kommunista párt, társadalmunk vezető erejének betöltött szerepe. Pártunk, amikor kidolgozza az ország gyors ütemű szocialista iparosításának, a mezőgazdaság korszerűsítésének, az életszínvonal emelésének, az oktatás, a tudomány, a kultúra felvirágoztatásának, társadalmi és államrendünk sokoldalú fejlesztésének politikáját, amikor megszabja a külpolitikai vezérelveit és széles körű nemzetközi tevékenységet fejt ki, becsülettel teljesíti küldetését mint az egész nép vezető ereje, mint a nemzetközi kommunista és munkásmozgalom aktív osztaga. A Román Kommunista Párt az új társadalom építésének egész politikáját arra alapozta, hogy Románia történelmi sajátosságainak, országunk minden egyes fejlődési szakasza konkrét követelményeinek és feladatainak megfelelően, alkotó módon alkalmazza a marxizmus-leninizmus alapelveit. Pártunk egyben figyelmesen tanulmányozza a Szovjetunió Kommunista Pártjának, a többi szocialista országban tevékenykedő testvérpártoknak, a nemzetközi kommunista és munkásmozgalomnak a tapasztalatát, s átveszi belőle mindazt, ami megfelel a román társadalom fejlődése követelményeinek és feltételeinek. A Román Kommunista Párt, népünk mindezen időszakban erőteljesen érezte a többi szocialista ország, más országok kommunista pártjainak, forradalmi erőinek szolidaritását. Pártunk és népünk a maga részéről harcolt azért, hogy a barátság és a szövetség széles körű internacionalista kapcsolatait fejlessze ki az összes szocialista országokkal, hogy erősítse a kommunista és munkásmozgalom egységét, mert ez nézete szerint jelentős feltétele annak, hogy meggyorsuljon a szocializmus építése mindezen országokban, s növekedjen a szocializmus eszméinek tekintélye és befolyása szerte a világon.

Az elmúlt negyedszázad győzelmeiben és eredményekben olvasható gazdag mérlege hősi harc és munkásságunknak. A román nép feltartóztatatlanságát, ragaszkodását a szocializmus eszméihez, a hazafias büszkeség érzését, a nemzeti önállóságot, a szocializmus szilárd elhatározását, hogy megvédelmezze és szüntelenül fejlessze nagyszerű forradalmi vívmányait, a párt vezetésével egyre lendületesebben halad tovább a szocializmus és a kommunizmus útján.

Pártunk az egész népet biztosítja arról, hogy ezentúl is odaadással tölti be a társadalom vezető erejének hivatását, a szocialista nemzetünk erőt és energiát, a harcok eddig, ezentúl is meggyorsítja és vezeti a haladás és a jólét, a kommunizmus és a béke egységesebb útjait. Kifejezzük mélyen hűtünk a mindent legyőző marxista-leninista tanítás felsőbbrendűségében, a tanításnak, szocialista rendszerünknek abban a képességében, hogy legyőzzön bármilyen ellenséges ideológiát, a burzsoáz nézetek bármilyen befolyását. Kétségtelen, hogy a világban semmiféle erő sem térítheti le utójáról a román népet, nem akadályozhatja meg Romániában a szocializmus és a kommunizmus építésének nagyszerű művét.

Ezekben az ünnepekben pereket halálra gondolunk a kommunista szellemre, párt- és állami aktivistáinkra, akik az évek során mindig az élvonalban álltak a szocialista építéssel, a szocialista társadalom építéséért. Ezen az időszakban felmerült nagy feladatoknak, az intézkedések egész sorát jelölték ki a pártvezeték és a pártvezeték munkájának további tökéletesítésére, politikai és szervezői képesséjük növelésére, arra, hogy munkájuk minél szorosabban kapcsolódjon a széles népi tömegekhez. Szilárd meggyőződésünk, hogy dicső pártunk, amely sorait csaknem két millió kommunista számlál, amely csaknem felváltóan forradalmi harcokban edződött és amely negyedszázad óta irányítja a nép sorsát, a jövőben is melthonk bizonyul az egész nemzet bizalmának, és teljes sikerrel fogja vezetni Romániában a sokoldalúan fejlett szocialista társadalom létrehozásának nagyszerű művét.

Nagy nemzeti ünnepeinkben becsülettel emlékezünk a tevékenykedő, a szocialista társadalom építéséért. Ezen az időszakban felmerült nagy feladatoknak, az intézkedések egész sorát jelölték ki a pártvezeték és a pártvezeték munkájának további tökéletesítésére, politikai és szervezői képesséjük növelésére, arra, hogy munkájuk minél szorosabban kapcsolódjon a széles népi tömegekhez. Szilárd meggyőződésünk, hogy dicső pártunk, amely sorait csaknem két millió kommunista számlál, amely csaknem felváltóan forradalmi harcokban edződött és amely negyedszázad óta irányítja a nép sorsát, a jövőben is melthonk bizonyul az egész nemzet bizalmának, és teljes sikerrel fogja vezetni Romániában a sokoldalúan fejlett szocialista társadalom létrehozásának nagyszerű művét.

Tisztelt elvtársak!

Részhangon megemlékeztünk a párt kongresszusán részletesen, sokoldalúan elemztük külpolitikánkat. Románia jövőbeli feladatait nemzetközi téren, most csak röviden foglalkozunk ezekkel a kérdésekkel.

Tisztelt elvtársak!

Az ország felszabadulásának 25. évfordulóját alig néhány nappal a Román Kommunista Párt X. kongresszusa, pártunk és népünk életének és történelmi jelentőségű eseménye után ünnepezzük. A kongresszus melvért valóban a romániai jelenlegi gazdasági-társadalmi realitást, azokat a sarkalatos kérdéseket, amelyekről a szocialista építés minden irányú előrehaladása függ: a kongresszus kijelölte az ország további fejlődésének útjait és céljait — azt a programot, amely kijelöli a román társadalom gyors fejlődésének irányát a haladás és a civilizáció útján, hogy Románia megközelítse a világ fejlett államainak színvonalát. E program kidolgozása ismétlen kidomborította rendszerünk széleskörű demokratizmusát, azt, hogy a nép fontolja meg, ítélt meg és dolgozza ki mindazt, ami a társadalom fejlődése szempontjából döntő jelentőségű, hogy ez valóban az egész nemzet bölcsességéből és akaratából fakad, megtestesíti a nemzet fontos törekvéseit és érdekeit, s a dolgozóknak azon az elhatározásán alapul, hogy faradtalanul harcolnak a kommunista párt politikájának megvalósításáért.

A X. kongresszus kijelölte a program felőlét az ország gazdasági-társadalmi fejlődésének minden területét és vonatkozását: e program alapvető céljai és feladatai: fejleszteni és korszerűsíteni a műszaki-anyagi alapot, a szocializmus és a béke egyetemes ügyét. A X. kongresszus — kifejezte az egész nép akaratát — egyöntetűen jóváhagyta pártunk és államunk külpolitikáját, amely megfelel mind az ország alapvető érdekeinek, mind pedig internacionalista kötelességeinknek, elfogadta Románia nemzetközi tevékenységének irányvonalait az elkövetkező időkben. Ez alkalommal is ki akarjuk fejezni pártunk és államunk szilárd elhatározását, hogy erejét nem kímélve eleget tesz a kongresszus és az egész nép által rábízott mundaatunknak, valóra váltja ezt a politikát, hogy szüntelenül fokozza Románia hozzájárulását a korunk emberiségét megosztó nagy problémák megoldásához, a szocializmus, a béke és a népek közötti együttműködés eszméinek diadalához.

Külpolitikánk középpontjában a jövőben is az összes szocialista országokkal való barátság, szövetség és együttműködés erősítése áll: ezekhez az országokhoz a társadalmi rend azonosságára, a marxista-leninista ideológiára, a szocializmus és a kommunizmusra, a békeért vívott harc közös célkitűzésére, a testvéri szolidaritásra, a Románia következetesen fejlesztett sokoldalú együttműködési és kooperációs kapcsolatát a Kékesi Gazdasági Segítség Tanácsának tagállamaival, az összes szocialista országokkal, mert ebben külön-külön minden egyes szocialista ország fejlődésének és az egész

Románia következő évtizedbeli fejlődésének dinamizmusára és arányaira rendkívül jellemző, hogy 1980-ban a társadalmi termék és a nemzeti jövedelem több mint 12-szeresen meghaladja majd a háború előtti. E hatalmas gazdasági fellendülésnek az alapja az ipari termelés 34,5—40-szeres, a mezőgazdasági termelés több mint háromszoros növekedése lesz. Nemzetgazdaságunk fejlődési kapacitásának rendkívül szűkített mutatója az, hogy 1975-ben a beruházások volumene 25-szörösen, 1980-ban pedig hozzávetőleg 36-szorosan meghaladja majd az 1938. évi Társadalmi szikán az ország gazdasági haladása tükröződik majd abban, hogy az alkalmazottak száma 4,5-szerese, a realbér pedig csaknem 4-szerese lesz az 1938. éviének.

E nagyszabású program megvalósítása fokozott erőfeszítéseket követel az egész néptől, nagy kötelességeket és feladatokat hárít minden lakóra, megkívánja a munka javítását minden területen, a megkezdett fogváltásokkal és a hiányszakos felszámolásával, egész tevékenységünk hatékonyságának szüntelen növelését. Rendkívül követelmények hárulnak a párt, a társadalmi politikai vezetés, a kongresszus világosan leegyeztelt, mely szemelvények kell dolgoznia a párt, minden kommunista, hogy megfeleljen a jelen időszakban felmerülő nagy feladatoknak, az intézkedések egész sorát jelölték ki a pártvezeték és a pártvezeték munkájának további tökéletesítésére, politikai és szervezői képesséjük növelésére, arra, hogy munkájuk minél szorosabban kapcsolódjon a széles népi tömegekhez. Szilárd meggyőződésünk, hogy dicső pártunk, amely sorait csaknem két millió kommunista számlál, amely csaknem felváltóan forradalmi harcokban edződött és amely negyedszázad óta irányítja a nép sorsát, a jövőben is melthonk bizonyul az egész nemzet bizalmának, és teljes sikerrel fogja vezetni Romániában a sokoldalúan fejlett szocialista társadalom létrehozásának nagyszerű művét.

Tisztelt elvtársak!

Részhangon megemlékeztünk a párt kongresszusán részletesen, sokoldalúan elemztük külpolitikánkat. Románia jövőbeli feladatait nemzetközi téren, most csak röviden foglalkozunk ezekkel a kérdésekkel.

A második világháború óta eltelt években alapvetően megváltozott a világ társadalmi-politikai térképe. A világ gyorskezesen módosult az erőviszonyok a szocializmus, a béke és a haladás javára. A Szovjetunió sikerei a kommunizmus építésében, a népi forradalom győzelme Kínában, egész sor más európai és ázsiai országban, valamint Kubaiban, az amerikai kontinens első szocialista országában, a 14 államot felölelő szocialista világlendszer létrejötté és fejlődésé a társadalmi haladás új távlatát nyitotta meg a jelenkori világban. Jelentősen megváltozott a munkásosztály forradalmi harcokszíntere, kiterjedt a kommunista és munkásmozgalom. A nemzeti felszabadító mozgalom megelégnélésének eredményeként szélesedett az imperializmus gyarmati rendszere, új, független államok jelentek meg, amelyek mind fontosabb szerepet játszanak a nemzetközi életben: nagy erővel folvik a rabzságot tartott népek harcát és szegénytelen élvonalú rendszer teljes felszámolását; a történelemben eddig soha nem látott óriási társadalmi erők kelnek harcba világ-szerte az imperializmus agressziós és diktatórikus politikája ellen, a béke védelméért, és az államok közötti együttműködés fejlesztéséért.

Románia mindezekben az években a népek nemzeti és társadalmi szabadságáért vívott forradalmi harcok aktív osztagának bizonyult, előmozdította az ant imperialista erők meggyőződését, a szocializmus és a béke egyetemes ügyét. A X. kongresszus — kifejezte az egész nép akaratát — egyöntetűen jóváhagyta pártunk és államunk külpolitikáját, amely megfelel mind az ország alapvető érdekeinek, mind pedig internacionalista kötelességeinknek, elfogadta Románia nemzetközi tevékenységének irányvonalait az elkövetkező időkben. Ez alkalommal is ki akarjuk fejezni pártunk és államunk szilárd elhatározását, hogy erejét nem kímélve eleget tesz a kongresszus és az egész nép által rábízott mundaatunknak, valóra váltja ezt a politikát, hogy szüntelenül fokozza Románia hozzájárulását a korunk emberiségét megosztó nagy problémák megoldásához, a szocializmus, a béke és a népek közötti együttműködés eszméinek diadalához.

Külpolitikánk középpontjában a jövőben is az összes szocialista országokkal való barátság, szövetség és együttműködés erősítése áll: ezekhez az országokhoz a társadalmi rend azonosságára, a marxista-leninista ideológiára, a szocializmus és a kommunizmusra, a békeért vívott harc közös célkitűzésére, a testvéri szolidaritásra, a Románia következetesen fejlesztett sokoldalú együttműködési és kooperációs kapcsolatát a Kékesi Gazdasági Segítség Tanácsának tagállamaival, az összes szocialista országokkal, mert ebben külön-külön minden egyes szocialista ország fejlődésének és az egész

A béke és a biztonság erősödését jelentősen előmozdítaná a katonai tömbök feloszlatása, az idegen katonai támaszpontok felszámolása, az összes csapatok visszavonása a nemzeti határok mögé, a tartózkodás minden erődomensztrációtól, amely csak mérgezi a nemzetközi politikai légkört.

Kontinensünk biztonságának kérdéseit csakis úgy lehet hatékonyan megközelíteni, békéjért csakis úgy lehet erősíteni, ha mindenekelőtt tekintetbe vesszük a második világháború nyomán kialakult helyzetet, ha tisztelgetben tartjuk az európai államok jelenlegi határait, beleértve az Odera-Neisse határt is, ha elismerjük a két német államot és normális kapcsolatokat fejlesztünk ki velük. Úgy véljük, megvannak a feltételek és szükséges, hogy az összes európai államok felelősségével tussassák azokat az utakat, amelyeknek célja megakadályozni, hogy Európa ismét hadszínterévé váljon, hogy ne legyen célja biztosítani a kontinens összes államainak békéjét és biztonságát, hogy minden nép saját akaratának megfelelően fejlődjen.

ben vett szocialista világlendszer erősödésének egyik alapvető tényezőjét látja. Országunk hasonlóképpen előmozdítja a politikai-katonai együttműködést a Varsói Szerződés szervezeteinek keretében, fejleszteni fogja hadseregünk baráti kapcsolatát a Szerződés tagállamainak és a többi szocialista országnak a hadseregeivel. E magas fórum szónoki emelvényéről testvéri üdvözlésünket küldöm a szocialista országok népeinek, hangsúlyozva a pártunk felhívásának, hogy kövessék el mindent a jelenlegi nehézségek leküzdésére, az összes szocialista országok egyetemes erőfeszítéseket tesz annak érdekében, hogy helyreálljon és erősödjön a szocialista országok egysége, növekedjen az ant imperialista harc legfőbb tényezőjének, a szocialista világlendszernek az ereje és befolyása világszerte.

Országunk, amely következetesen a nemzetközi légkör javítására irányuló politikát folytat, a béke egymás mellett élés elve alapján gazdasági, politikai, kulturális és műszaki-tudományos együttműködési kapcsolatokat épít ki az összes államokkal, függetlenül társadalmi-politikai rendszerüktől, sikra száll minden nép azon szent jogának tisztelgetben tartásáért, hogy maga döntson sorsáról, társadalmi és nemzeti fejlődésének útjáról, minden külső beavatkozás nélkül. Külföldi kapcsolatokat Románia szilárdan a nemzeti függetlenség és szuverenitás, a jogegyenlőség, a belügyekbe való be nem avatkozás, a kölcsönös előnyök elvére építi, amelyek egyre szélesebb körű elismerésre találunk a mai világban, és amelyek az egyedüli tartós alapot nyújtják az országok és népek gyümölcsöző együttműködésének kialakításához, a biztonság és az egyetemes béke megvalósításához.

Népünk, amely történelme folyamán nagyvívóan megantotta, mit jelent az idegen kizsákmányolás és elnyomás, teljes mértékben szolidáris az idegen iga lerázásáért harcba kelő népekkel, melegen támogatja harcukat az imperializmus, a kolonializmus és neokolonializmus ellen, a nemzeti függetlenség kivívásáért és megerősítéséért, a társadalom haladó irányú fejlesztéséért, a békéért. Forró üdvözlésünket küldjük az összes gyarmati népeknek, amelyek fegyverrel harcolnak az imperialista járom lerázásáért. Mielőbbi sikert kívánunk harcukhoz. Románia a jövőben is támogatni fogja a fiatal államok harcát önálló fejlődésükért, szuverenitásuk megvédéséért és egyre aktívabb érvényesülésükért a nemzetközi színteren.

Ez alkalommal is kívánjuk teljes szolidaritásunkat a vietnami néppel, hősi harcával az Amerikai Egyesült Államok agressziója ellen, a szabadságért és nemzeti függetlenségért: sikra szállunk a háború megszüntetéséért és az amerikai csapatok Vietnámból való kivonásáért, azért, hogy a vietnami nép egy magára oldhassa meg belügyét — beleértve az ország minden külső beavatkozástól mentes egyetemes problémáját is.

Állást foglalunk a közel-keleti konfliktus rendezése mellett a Biztonsági Tanács 1967. novemberi határozatának alkalmazása, az izraeli csapatoknak a megszállt arab területekről történő kivonása, az összes államok területi egységének és függetlenségének tisztelgetben tartása, a palesztinai menekültek helyzetének és a többi kérdések a rendezés alapján, a világ e részén élő népek érdekeinek a béke és a nemzeti biztonság szavatolása érdekében megfelelően.

A világbéke meggyőződését szolgáló erőfeszítéseiben Románia továbbra is változatlan jelentőséget tulajdonít az európai biztonságot megteremtésnek. Országunk erőteljesen és kitartóan munkálkodik a Varsói Szerződés tagállamainak 1968. évi bukaresti Nyilatkozatában és ideai budapesti Felhívásában megfogalmazott elvek és javaslatok, sikra száll az európai államok konferenciájának összehívásáért és az európai együttműködés fejlesztéséért s a kontinens biztonságának megvalósítását célzó más akciókért.

A béke és a biztonság erősödését jelentősen előmozdítaná a katonai tömbök feloszlatása, az idegen katonai támaszpontok felszámolása, az összes csapatok visszavonása a nemzeti határok mögé, a tartózkodás minden erődomensztrációtól, amely csak mérgezi a nemzetközi politikai légkört.

A biztonság megteremtéséhez határozott lépésekre van szükség az azonos főirányú évezetben elterülő országok jöszomszédi kapcsolatának és együttműködésének előmozdítására. Ilyen vonatkozásban jelentősen hozzájárulhat a béke erősítéséhez az együttműködés és a jó megértés kapcsolatainak létrejötte az összes balkáni országok között. Románia a továbbiakban is kitartó erőfeszítéseket tesz ennek érdekében.

Külpolitikai tevékenységében pártunk és államunk abbol indul ki, hogy a jelenkori világban minden országnak — legyen az nagy vagy kis ország — aktívan részt kell vennie a nemzetközi élet problémáinak megoldásában, abbol, hogy mindenik felelősséggel tartozik a béke sorsáért. Románia a jövőben is hozzájárul az Egyesült Nemzetek Szervezete és a többi nemzetközi szervezet munkájának javításához, az államok együttműködéséhez, a nemzetközi jog tisztelgetben tartásához, a népek közötti béke és megértés legköreinek kialakításához. Nézetünk szerint az Egyesült Nemzetek Szervezetének és szakított szervezetek tekintetbe kell venniük a világon bekövetkező változások, helyre kell állítaniuk a kínai nép egyetemes képviselője, a Kínai Népköztársaság törvényes jogait, fel kell venniük a világszervezetbe a Német Demokratikus Köztársaságot és más államokat, meg kell választaniuk az ENSZ egyetemes-ségének elvét.

A nemzetközi erőviszonyok határozottan arra vallanak, hogy a jelenkori fejlődést egyre jelentősebb mértékben a haladás, a demokrácia és a béke világszerte szüntelenül növekvő és mindinkább érvényesülő erői szabják meg. Az imperializmus természetesen továbbra is ádázan szembeeszel az emberiség haladó fejlődésével a népek szabad, független életre ébredésének objektív történelmi folyamatával: elvesztett kálváriáinak visszaszerzése és megvédése érdekében az imperializmus nem riad vissza az agresszív akcióktól, a népek szabadságának és szuverenitásának.

A nemzetközi jogszabályoknak a törvényes megértésért, a konfliktusok és a feszültség göcseit hozza létre és szítja a földrengések különböző övezeteiben. Ez annak bizonyossága, hogy mindaddig, amíg létezik az imperializmus, fennáll egy újabb világháború veszélye is Napjaink valósága azonban azt mutatja, hogy az imperialista körök már nem szerzikhetik érvényt erőpolitikájuknak, hogy az erópolitika az ant imperialista front egyre határozottabb ellenállásába ütközik.

Napjainkat mindenekelőtt a béke, a demokrácia és a haladás óriási méretű növekedése jellemzi. A jelenkori világ alakulását egyre erőteljesebben befolyásoló szocialista világlendszer országai, a kapitalista országok munkásosztálya, a kommunista és a munkáspártok, az önálló fejlődés mellett sikra száll új, független államok, a nemzeti felszabadító mozgalom, a parasztság és az értelmiség, az ifjúság, a nők egyre szélesebb tömegei, a haladó és demokratikus szervezetek ma együttve jóval hatalmasabbak mint a reakció és az imperializmus erői: együttesen cselekedve meggyőződésükkel az agresszív körök tervét, biztosíthatják a világ békéjét és biztonságát.

A mai világban döntő mértékben függ a nemzetközi kommunista és munkásmozgalom egyetemes akciójától az, hogy a népek képesek-e biztosítani a társadalom haladó irányú fejlődését, sikerrel harcolni a reakciós imperialista körök ellen, megvédeni a békét, Ezért a jelen pillanat rendkívül fontos feladatának tekintjük a

Eljen és virágozzék Románia Szocialista Köztársaság!

Eljen dicső kommunista pártunk, Románia földjén a szocializmus építésének kipróbált vezetője!

Eljen a szocialista országok, a kommunista és munkáspártok, az összes ant imperialista erők internacionalista szolidaritása!

Eljen a béke és a népek barátsága!

(A beszédet többször, erőteljesen megtapsolták. Befejezésül a jelenlévők helyükről felállva erőteljesen tapsolnak és hosszasan éljenek. Ütemesen kiáltják: „Ceausescu”, „Ceausescu”, „RKP”, „RKP”).

Folytatás az I. oldalról.

rendre való különbség nélkül. A hozam intézett gratulációkban éppen az önkormányzatok és népeknek, akarsak a román népnek, az az óhaját látjuk, hogy tovább fejlessze az országaink közötti együttműködési és baráti kapcsolatokat. Kérem önöket, töltsék ki kormányuknak hogy a román kormány továbbra is fejleszti kapcsolatát azokkal a kormányokkal és népekkel, amelyeket önk képviselnek, a világ összes népeivel, úgy véltve, hogy megfelelő az emberiség együttműködési és béke törekvéseinek. Köszöntet szeretnék mondani önöknek, azon országok képviselőinek, amelyekkel diplomáciai kapcsolatokat tartunk fenn, azért a tevékenységükért, amelyet Romániában fejtenek ki az országaink közötti kapcsolatok fejlesztéséért és bővítéséért, sikert kívánok tevékenységükhez, így egészen és boldogságot!

Ezután Nicolae Ceausescu elvtárs szívélyesen elbámulta a diplomáciai kérelmek vezetőivel, összes országaival, társadalmi

(Agerpres)

Az ország gazdasági és társadalmi potenciáljának fejlődése 1938-hoz viszonyítva

100 — 1938

	1965	1968	1970	1975	1980
1. Lakosság	122%	126%	130%	138%	145%
2. Társadalmi termék	4,1-szer	5,4-szer	6,3-szer	8,9—9,2-szer	12,2-szer
3. Nemzeti jövedelem	4,1-szer	5,2-szer	6,2-szer	9,0—9,3-szer	12,4-szer
4. Ipari összerelés	9,6-szer	14-szer	17,3-szer	26,0—27,0-szer	34,5—40,0-szer
5. Mezőgazdasági összerelés	1,4-szer	1,6-szer	2,0-szer	2,5—2,6-szer	3—3,1-szer
6. Beruházások	10-szer	14-szer	17,0-szer	24,5—25,0-szer	34,0—36,0-szer
7. Alkalmazottak száma	3,1-szer	3,4-szer	3,6-szer	3,9—4,0-szer	4,4—4,5-szer
8. Realbér	2,2-szer	2,4-szer	2,7-szer	3,1—3,2-szer	3,7—3,8-szer

